

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА ЗА ЗАЕМНА ЗАШТИТА И ПОТТИКНУВАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Бугарија за заемна заштита и поттикнување на инвестициите, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 15 април 1999 година.

Број 07-1494/1
15 април 1999 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Саво Климовски, с.р.

ЗАКОН
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА ЗА ЗАЕМНА ЗАШТИТА И ПОТТИКНУВАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Бугарија за заемна заштита и поттикнување на инвестициите, склучен во Софија на 22 февруари 1999 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски и бугарски јазик гласи:

ДОГОВОР
помеѓу
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
и
ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА

за заемна заштита и поттикнување на инвестициите

Владата на Република Македонија и Владата на Република Бугарија, во понатамошниот текст Договорни страни,

со желба за создавање подобри услови за развивање на економските односи меѓу Република Македонија и Република Бугарија, а особено за инвестирање на териториите на двете држави; и

со цел да се поттикнат и заемно заштитат таквите инвестиции и да придонесат за стимулирање на деловните контакти и економскиот развој на двете држави,

СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОВО:

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Договор:

1. Поимот "инвестиции" ќе означува средства инвестирани од инвеститори на едната од договорните страни на територијата на другата

договорна страна, во согласност со законодавството на другата, вклучувајќи особено, но не и исклучиво:

- а) права на сопственост и секакви други стварни права;
- б) акции, удели или друг облик на учество во компаниите;
- в) права на заеми, како и секакви други права коишто имаат економска вредност и се поврзани со процесот на инвестирање;
- г) авторски права, како и други права во областа на индустриската и интелектуалната сопственост, како know-how, трговски ознаки, технички процеси индустриски дизајн и good-will;
- д) права на вршење на стопански дејности, вклучувајќи го правото за истражување, обработка или експлоатација на природните богатства, коишто се даваат по сила на закон, договор или акт на овластен државен орган;
- е) права на стоки, наменети за создавање на економска вредност или за стопански цели, кои врз основа на договор за лизинг и во согласност со националното законодавство, се дадени на користење на закупувач на територијата на една од договорните страни, од сопственик кој е државјанин на другата договорна страна или правно лице, со седиште на територијата на таа договорна страна.

Понатамошната промена на формата на вложените средства, нема да влије на нивниот карактер како инвестиција, под услов промената да не е во спротивност со законите на договорната страна на чијашто територија е извршена инвестицијата.

2. Поимот "приходи" ги означува сите вредности кои произлегуваат од инвестициите, како на пр. добивка, камати, дивиденди, лиценци и други законски приходи, вклучувајќи ја повторно инвестираната добивка, како и капиталната добивка.

3. Поимот "инвеститор" ќе означува:

- физичко лице, кое е државјанин на една од договорните страни, согласно со нејзиното законодавство;

- секоја компанија, фирма, здружение, организација или асоцијација, со својство на правно лице или без такво својство, основана или организирана согласно со законодавството на секоја од договорните страни и со седиште на нејзината територија.

4. Поимот "територија" ќе означува:

а) во однос на Република Македонија - територијата на Република Македонија, вклучувајќи го копнениот, водениот и воздушниот простор, над кои Република Македонија остварува суверени права или јурисдикција во согласност со меѓународното право.

б) во однос на Република Бугарија - територијата под суверенитет на Република Бугарија, вклучувајќи го територијалното море, како и континенталниот појас, и одделна економска зона над која Република Бугарија има суверени права или јурисдикција во согласност со меѓународното право.

Член 2

Поттикнување и заштита

1. Секоја од договорните страни ќе ги поттикнува инвеститорите од другата договорна страна да инвестираат на нејзината територија и ќе ги одобрува инвестициите во согласност со своето законодавство.

2. Секоја од договорните страни, во секое време, ќе гарантира праведен и непристрасен третман и заштита на инвестициите на инвеститорите од другата Договорна страна. Секоја од договорните страни ќе гарантира дека инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна во никој случај нема да бидат предмет на неоправдани или пристрасни мерки коишто би го попречиле управувањето, одржувањето, користењето, проширувањето или прекинувањето на инвестициите на нејзината територија.

3. Во случај на реинвестирање на приходите од инвестициите, тие инвестиции и нивните приходи ќе ја уживаат истата заштита како и претходните инвестиции.

4. Секоја од договорните страни ќе ги разгледува прашањата во однос на влегувањето, престојот, работата и движењето на својата територија, на државјаните на другата договорна страна коишто извршуваат дејност поврзана со инвестициите, како и на членовите на нивните семејства кои се во заедничко домаќинство со нив, во согласност со своето законодавство, како што е определено со овој договор.

5. Договорните страни заемно ќе се информираат за можностите за инвестирање на нивните територии.

Член 3

Третман на најповластена нација

1. Секоја од договорните страни ќе им обезбеди третман на инвестициите извршени од инвеститори на другата договорна страна и на приходите добиени од тие инвестиции, под ист обем и под истите услови кои што важат за инвестициите и приходите од нив на сопствените инвеститори или од инвеститори на некоја трета држава.

2. Одредбите од точка 1 на овој член нема да се однесуваат на предности или на привилегии коишто едната од договорните страни и ги дала или може во иднина да и ги даде на трета држава врз основа на своето членство во царински сојуз, економски заедници, зона на слободна трговија или договори за избегнување на двојно оданочување.

3. Секоја од договорните страни го задржува правото да прави или поддржува, во согласност со своето законодавство, отстапки од националниот третман, даден согласно со точка 1 на овој член. Меѓутоа, секоја нова отстапка ќе се однесува само во однос на инвестиции извршени по влегувањето во сила на таа отстапка.

Член 4

Компензација на загуби

Инвеститорите од едната договорна страна, чиешто инвестиции ќе претрпат загуби на територијата на другата договорна страна, заради војна, друг оружен конфликт, вонредна состојба или други слични состојби, ќе уживаат третман еднаков со оној кој го уживаат сопствените инвеститори или инвеститорите на која и да е трета држава.

Член 5

Национализација и експропријација

1. Инвестициите на кои се однесува овој договор не можат да бидат предмет на било какви мерки со кои е можно трајно или привремено да се ограничи нивно право на сопственост, владение, користење или управување, освен во случаи кога е тоа стриктно одредено со закон.

Инвестициите на инвеститори на една од договорните страни не можат да бидат делумно или целосно оттуѓени, национализирани или подложни на било какви други мерки со сличен ефект, освен ако тоа го наложува јавниот интерес, под услов веднаш целосно и адекватно да се надомести штетата, како и под услов мерките да се непристрасни и во согласност со сите правни норми.

2. Обештетувањето ќе се исплатува во слободно конвертибилна валута и треба да одговара на пазарната вредност на инвестицијата на денот на донесувањето на актот за оттуѓување или национализација. Обештетувањето ќе вклучува и годишна ЛИБОР камата, која ќе се пресметува започнувајќи од денот на донесувањето на актот за оттуѓување или национализација до денот на исплатувањето.

Во случај да не може да биде определена пазарната вредност на инвестицијата соодветно се применуваат меѓународните признати нормативи за тоа.

Член 6

Пренос

1. Секоја од договорните страни ќе овозможи на инвеститорите на другата договорна страна, по исполнувањето на сите даночни задолженија, можност за слободен трансфер на:

- а) капитал и дополнителни износи потребни за одржување и проширување на инвестицијата;
- б) приходи од инвестицијата;
- в) приходи добиени од продажба или од целосна или делумна ликвидација на инвестицијата;
- г) износи неопходни за плаќање на расходите кои произлегуваат од функционирањето на инвестицијата, како на пр. износи за :

- исплаќање на заеми;
- исплаќање на патентни или лиценцни надоместоци;
- плаќање на други расходи;

д) обештетувања исплатени согласно членовите 4 и 5;

ѓ) заработките на државјаните на другата договорна страна за работи или за услуги извршени во врска со инвестициите, направени на нејзината територија, согласно нејзиното законодавство.

2. Преносите утврдени во точка 1. на овој член, ќе се извршат без застој, но најдоцна во рок од 3 месеци, во конвертибилна валута, по важечкиот девизен курс на денот на преносот, каде што е направена инвестицијата.

3. Во согласност со законодавството на секоја од договорените страни, сите преноси кои се предмет на овој член ќе бидат третирани на начин не помалку поволен од третманот на преносот на инвестиции вложени од инвеститор на која и да е трета држава.

Член 7

Суброгација

Договорната страна, која врз основа на гаранција дадена за инвестиција извршена на територијата на другата договорна страна, извршила плаќање на еден од своите инвеститори, ќе биде ополномоштена, по сила на суброгација, да ги ужива правата и обврските, а исто така и да ги преземе должностите на инвеститорот. Стапувањето на правата и должностите на осигурениот инвеститор ги опфаќа и правото на пренос наведено во член 6 на овој договор.

Суброгираната договорна страна не може да стекнува права или да презема обврски поголеми од тие на осигурениот инвеститор.

Член 8

Решавање на спорови меѓу договорните страни

1. Споровите меѓу договорените страни кои се однесуваат на толкувањето или примената на овој договор, ќе се решаваат, доколку е можно, спогодбено.

2. Ако спорот меѓу договорните страни не може да се реши на овој начин во рок од 6 месеци од започнување на преговорите, истиот може, по барање на било која од договорните страни, да се поднесе за решавање пред арбитражен суд.

3. Арбитражниот суд ќе биде составен, за секој поединечен случај, на следниов начин:

По добивање на барањето за арбитража, секоја од договорните страни, во рок од 3 месеци, ќе предложи еден член на судот. Тие два члена ќе определат државјанин на трета држава кој, со одобрение на двете договорни страни, ќе биде назначен за претседател на судот. Претседателот ќе биде назначен во рок од 2 месеца од денот на назначување на другите 2 члена.

4. Ако во роковите определени во точка 3 на овој член не бидат извршени неопходните назначувања, секоја од договорните страни, може, при недостаток на друг договор, да го покани претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши неопходните назначувања. Ако претседателот е

државјанин на било која од договорните страни или ако од некоја друга причина е спречен да ја извршува својата функција, заменик- претседателот ќе биде поканет да ги изврши неопходните назначувања. Ако заменик- претседателот е државјанин на било која од договорните страни или ако и тој е спречен да ја извршува својата функција, следниот по хиерархија член на Меѓународниот суд на правдата, кој не е државјанин на една од договорните страни, ќе биде поканет да ги изврши неопходните назначувања.

5. Арбитражниот суд ја донесува одлуката врз основа на одредбите на Договорот склучен меѓу договорните страни, како и на општоприфатените принципи и норми на меѓународното право. Истиот донесува одлука со мнозинство на гласови. Таа одлука ќе биде задолжителна и конечна за двете договорни страни. Судот ќе ја одреди сопствената процедура.

6. Секоја договорна страна ги поднесува трошоците за својот член на судот и за своето учество во арбитражниот процес. Трошоците за претседателот и останатите трошоци се поднесуваат подеднакво од двете договорни страни.

Член 9

Решавање на спорови меѓу инвеститор и договорна страна

1. Спорови помеѓу инвеститор на една од договорните страни и другата договорна страна, по однос на обврските на последната според овој договор, засегнувајќи ја инвестицијата на претходната, ќе бидат решавани на најбрз можен начин од спорните страни во духот на пријателство.

2. Ако таквиот спор не биде решен во дух на пријателство, во рок од 6 месеци од денот на барањето на било која од страните инвеститорот може да го поднесе спорот пред надлежниот суд на договорната страна.

3. Во случај на спор врз основа на членовите 4,5 и 6 на овој договор, засегнатиот инвеститор може да избере спорот да го изнесе на решавање пред:

а) "ad-hoc" арбитражен суд составен според арбитражните правила на Комисијата на Обединетите нации за меѓународно трговско право (UNCITRAL); или

б) Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови, во случај Република Македонија и Република Бугарија да се потписнички на Конвенцијата за решавање на инвестициони спорови меѓу држави и државјани на други држави, отворена за потпишување на 18 март 1965 година во Вашингтон.

4. Решението ќе биде конечно и задолжително за двете страни од спорот и ќе се применува во согласност со законодавството на соодветната договорна страна.

Член 10

Консултации

Секоја договорна страна може да и предложи на другата договорна страна да започнат консултации по сите прашања што се однесуваат на

исполнувањето или толкувањето на овој договор. Другата договорна страна ќе ги преземе неопходните мерки за одржување на консултациите.

Член 11

Поповолни услови

Ако законодавството на договорните страни, со постојните или идни меѓународни договори меѓу Република Македонија и Република Бугарија или со други меѓународни договори, на кои тие се потписнички, содржат одредби што ќе ги третираат инвестициите на инвеститорите од другата договорна страна се поповолни од решенијата во овој договор, тие одредби ќе имаат приоритет.

Член 12

Влегување во сила

Овој договор подлежи на ратификација и ќе влезе во сила наредниот ден од денот кога е примено последното известување со коешто двете договорни страни заемно се известуваат дека се исполнети условите за влегување во сила на овој договор, согласно со нивните законодавства.

Член 13

Дејство на Договорот

1. Овој договор се склучува за период од 10 (десет) години и се продолжува автоматски секој следен период од 10 години, освен ако едната од договорните страни не ја извести писмено, најмалку една година пред истекувањето на рокот, другата договорна страна за својата одлука за прекинување на Договорот.

2. Овој договор ќе се примснува и за инвестиции кои се направени и не се прекинати од инвеститор на едната договорна страна, на територијата на другата договорна страна, во согласност со нејзиното законодавство, пред влегувањето во сила на овој договор. Овој договор нема да се применува за инвестиционите спорови кои настанале пред неговото влегување во сила.

3. Во однос на инвестициите, извршени пред датумот на приемот на известувањето за прекинувањето на овој договор од другата договорна страна, одредбите од членовите од 1 до 12 на овој договор, ќе останат во сила во рок од 5 години од тој датум.

Овој договор е потпишан во Софија на 22 февруари 1999 година, во два оригинални примерока, секој од нив на официјалните јазици на двете земји - македонски јазик, согласно Уставот на Република Македонија и бугарски јазик, согласно Уставот на Република Бугарија, при што двата текста имаат еднаква важност.

**ЗА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИИ
Борис Стојменов

**ЗА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА**

МИНИСТЕР ЗА ФИНАНСИИ
Муравеј Радев